

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om arbetslöshetskassor skall ändras så att statens affärsverk åläggs att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. Dessutom föreslås att en årlig dröjsmålsränta på 16 % skall betalas om premien inte betalas i tid.

Lagens 33 § 4 mom. och 35 §, vilka gäller dröjsmålsränta, avses träda i kraft den 1 juli 1993. Lagens 33 a §, som gäller de statliga affärsverkens arbetslöshetsförsäkringspremie, avses träda i kraft den 1 januari 1994.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 33 § lagen om arbetslöshetskassor (603/84) är en arbetsgivare som enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) skall försäkra sina arbetstagare skyldig att såsom tilläggsavgift till debiterad försäkringspremie betala arbetslöshetsförsäkringspremie som uppbärs för försäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring, med undantag av försäkringar som avses i lagens 57 §. Premien bestäms på grundval av det arbetslönebelopp enligt vilket arbetsgivarens olycksfallsförsäkringspremie fastställs. Enligt 35 § lagen om arbetslöshetskassor betalas de i arbetslöshetsförsäkringspremie influtna medlen till centralkassan för arbetslöshetskassorna, vilken nämns i 29 §. Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel, 47 % av de arbetslöshetsdagpenningar som kassan har utbetalat.

Enligt 34 § lagen om arbetslöshetskassor fastställer statsrådet årligen arbetslöshetsförsäkringspremien så att centralkassan för arbetslöshetskassorna under följande kalenderår kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen. Statsrådet fastställde genom ett beslut av den 10 december 1992 (1255/92) arbetslöshetsförsäk-

ringspremien till 6,0 % av beloppet av de arbetslöner som arbetsgivaren betalar år 1993.

Skyldigheten att betala arbetslöshetsförsäkringspremie gäller inte staten som arbetsgivare och inte heller statens affärsverk. I denna proposition föreslås att de statliga affärsverk på vilka lagen om statens affärsverk (627/87) tillämpas skall stadgas vara skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. Förslaget innebär att varje affärsverks premie skall bestämmas utgående från det belopp som affärsverket betalar i sådana löner som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59).

Den privata sektorns arbetslöshetsförsäkringspremier uppbärs så att de olycksfallsförsäkringsanstalter i vilka arbetsgivarna enligt lag försäkrar sina arbetstagare mot olycksfall i arbetet uppbär arbetslöshetsförsäkringspremien av arbetsgivarna. Försäkringspremien består av förskottspremie och utjämningspremie. Förskottspremien skall betalas i förskott för varje premieperiod. Om den slutliga försäkringspremien för en period över- eller understiger den uppburna förskottspremien, uppbär eller återbetalar försäkringsanstalten skillnaden mellan den slutliga premien och förskottspremien i form av utjämningspremie. Eftersom något

motsvarande lagstadgat system med försäkringspremier för olycksfall inte finns för de statliga affärsverken, föreslås i denna proposition att statskontoret uppbär arbetslöshetsförsäkringspremierna av affärsverken på det sätt som det bestämmes. Statskontoret skall överföra de influtna medlen till centralkassan för arbetslöshetskassorna enligt vad som bestäms i en överenskommelse mellan statskontoret och centralkassan. Om en dylik överenskommelse inte har träffats, skall de anvisningar som social- och hälsovårdsministeriet meddelar följas.

I fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som uppbärs av affärsverken skall i övrigt iakttas vad som stadgas i 33 § 4 mom. samt i 34 och 36 §§ lagen om arbetslöshetskassor. Därmed kan premien utsökas utan dom eller utslag. Även det nedan föreslagna stadgandet om dröjsmålsränta kan tillämpas på premien. På de statliga affärsverkens arbetslöshetsförsäkringspremier skall också tillämpas stadgandet i 36 § om sökande av ändring.

Enligt räntelagen (633/82) skall en gäldenär vid dröjsmål med betalning av gäld betala ränta på det försenade beloppet enligt 16 % för år. Enligt 1 § 2 mom. 2 punkten räntelagen tillämpas lagen inte på trafikförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagstadgad pensionsförsäkring eller grupplivförsäkring för arbetstagare eller en av kommunala pensionsanstalten beviljad motsvarande förmån. I förteckningen nämns inte arbetslöshetsförsäkringspremier. Enligt allmänna principer för lagtolkning skall räntelagen tillämpas på andra lagstadgade försäkringar än de som nämns i förteckningen, om det inte är fråga om en sådan fordran enligt 1 § 2 mom. 1 punkten som bygger på offentligrättslig grund.

Räntelagens 1 § 2 mom. 2 punkt fick sitt nuvarande innehåll i lagutskottet, som i ett betänkande (LaUB 4/82 rd) konstaterar att alla lagstadgade försäkringar samt rättigheterna och skyldigheterna för parterna i dessa försäkringar har reglerats genom speciallagstiftning om dessa försäkringsgrenar. Speciallagarna innehåller också regler om samordning av ersättningsbeloppen. Därför ansåg utskottet att den i propositionen föreslagna gränstragningen i räntelagen i fråga om försäkringar inte var den rätta, utan att även räntorna och dröjsmålsräntorna skall regleras särskilt i varje speciallag och enligt samma princip. Utskottet ansåg att även andra lagstadgade försäkringar än pen-

sionsförsäkringarna bör ligga utanför räntelagens tillämpningsområde. I samband med detta ställningstagande förutsatte utskottet likväl att regeringen ofördröjligen vidtar åtgärder för ändring av lagarna gällande pensionsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring och trafikförsäkringslagen så att enhetliga stadganden om betalning av ränta och dröjsmålsränta fogas till lagarna.

Försummelse att betala arbetslöshetsförsäkringspremie har inte lett till uppbörd av dröjsmålsränta. De försäkringsanstalter som sköter uppbörden av premien har tolkat saken så att dröjsmålsränta inte kan uppbäras enligt de nuvarande reglerna. Premien utgör inte ens en transfereringsinkomst för försäkringsbolagen, utan den är en sådan betalning till arbetslöshetskassornas centralkassa som uppbärs i samband med premierna för olycksfallsförsäkringar. Försäkringsbolagen skall kunna uppbära dröjsmålsränta för sina egna debiteringar, men om dröjsmålsränta skall läggas på en annan organisations premie och redovisas för centralkassan, krävs det regler om detta i lagen om arbetslöshetskassor.

Statsrådet fastställer årligen arbetslöshetsförsäkringspremien så att centralkassan för arbetslöshetskassorna under följande år kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om arbetslöshetskassor. Premien har stigit så att den år 1990 var 0,6 % av lönerna och år 1993 6,0 % av lönerna. I takt med att premien har stigit har också försummelserna att betala den ökat.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att 33 § 4 mom. lagen om arbetslöshetskassor skall ändras så att en årlig dröjsmålsränta på 16 % måste betalas på arbetslöshetsförsäkringspremien, om den inte betalas i tid. Det föreslås att till 35 § lagen om arbetslöshetskassor skall fogas stadganden hur den uppburna dröjsmålsräntan skall redovisas för arbetslöshetskassornas centralkassa.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Den sammanlagda lönesumman för statens affärsverk år 1992 var ca 6,9 mrd. mk. År 1993 uppskattas affärsverkens lönesumma uppgå till ca 6,4—6,7 mrd. mk. Från ingången av år 1994 torde av affärsverken åtminstone Post- och televerket bli aktiebolag. Dess lönesumma beräknas uppgå till ca 4,2 mrd. mk år 1993.

Intäkten av den arbetslöshetsförsäkringspremie som Post- och televerket betalar är om man utgår från sex procentenheter uppskattningsvis 250 milj. mk år 1994. De övriga affärsverkens arbetslöshetsförsäkringspremie utgör en intäkt på ca 100 milj. mk år 1994. Sammanlagt kommer tilläggsintäkten för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie således att vara ca 350 milj. mk år 1994. Om den slutliga premien för år 1994 inte är 6 %, uppgår intäkten på motsvarande sätt till beloppet av den fastslagna arbetslöshetsförsäkringspremien.

Den arbetslöshetsförsäkringspremie som statens affärsverk betalar, inklusive Post- och televerkets premie, påverkar arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie med uppskatt-

ningsvis 0,2 procentenheter år 1994, om arbetslöshetsgraden är 17,5 %.

3. Ikraftträdande

Lagens 33 § 4 mom. och 35 § föreslås träda i kraft den 1 juli 1993. Avsikten är att ändringarna i fråga om dröjsmålsränta skall tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremierna i den mån betalningen av premierna blir försenad medan lagen är i kraft. Lagens 33 a § föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84) 33 § 4 mom. och 35 § samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

33 §

Skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

På en arbetslöshetsförsäkringspremie som inte betalats inom utsatt tid uppbärs en årlig dröjsmålsränta om 16 procent för den tid betalningen försenats. Arbetslöshetsförsäkringspremien och dröjsmålsräntan kan utsökas utan dom eller utslag.

33 a §

Skyldighet för statens affärsverk att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

De statliga affärsverk på vilka lagen om statens affärsverk (627/87) tillämpas är även i tillämpliga delar skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetslöshetsförsäkringspremien för ett affärsverk bestäms utgående från det belopp affärsverket betalar i sådana löner som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59). Statsrådet fastställer särskilt hur stor arbetslöshetsförsäkringspremie affärs-

verken skall betala. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas i 33 § 4 mom. samt i 34 och 36 §§.

Statskontoret uppbär på centralkassans vägnar på det sätt som det bestämmer arbetslöshetsförsäkringspremierna av affärsverken och förmedlar de influtna medlen till centralkassan enligt vad som bestäms i en överenskommelse mellan statskontoret och centralkassan. Har en sådan överenskommelse inte träffats, skall de anvisningar som social- och hälsovårdsministeriet meddelar iakttas.

35 §

Redovisning av arbetslöshetsförsäkringspremier

De medel som influtit i arbetslöshetsförsäkringspremier jämte dröjsmålsräntor betalas till centralkassan. I fråga om redovisning av medel samt grunderna för ersättande av de debiterings-, uppbörds- och redovisningskostnader som centralkassan skall betala gäller vad som bestäms i en överenskommelse mellan centralkassan och Olycksfallsförsäkringsanstaltens

Förbund r.f. Har sådan överenskommelse inte träffats, skall de anvisningar som social- och hälsovårdsministeriet meddelar iakttas.

Denna lag träder i kraft den _____ 1993,
dock så, att lagens 33 a § träder i kraft den
199 .

Lagens 33 § 4 mom. och 35 § tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremier till den del betalningen av dem blir försenad medan lagen är i kraft. Lagens 33 a § träder i kraft den _____ 199 .

Helsingfors den 28 maj 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Toimi Kankaanniemi

Lag

om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84) 33 § 4 mom. och 35 § samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

Skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

Arbetslöshetsförsäkringspremie kan utsökas utan dom eller utslag.

På en arbetslöshetsförsäkringspremie som inte betalats inom utsatt tid uppbärs en årlig dröjsmålsränta om 16 procent för den tid betalningen försenats. Arbetslöshetsförsäkringspremien och dröjsmålsräntan kan utsökas utan dom eller utslag.

33 a §

Skyldighet för statens affärsverk att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

De statliga affärsverk på vilka lagen om statens affärsverk (627/87) tillämpas är även i tillämpliga delar skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetslöshetsförsäkringspremien för ett affärsverk bestäms utgående från det belopp affärsverket betalar i sådana löner som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59). Statsrådet fastställer särskilt hur stor arbetslöshetsförsäkringspremie affärsverken skall betala. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas i 33 § 4 mom. samt i 34 och 36 §§.

Statskontoret uppbär på centralkassans vägnar på det sätt som det bestämmer arbetslöshetsförsäkringspremierna av affärsverken och förmedlar de inslutna medlen till centralkassan enligt vad som bestäms i en överenskommelse mellan statskontoret och centralkassan. Har en sådan överenskommelse inte träffats, skall de anvisningar som social och hälsovårdsministeriet meddelar iakttas.

Gällande lydelse

35 §

Redovisning av arbetslöshetsförsäkringspremier

De i arbetslöshetsförsäkringspremie inbetalda medlen betalas till centralkassan. I fråga om redovisning av medel samt grunderna för ersättning av de debiterings-, uppbörds- och redovisningskostnader som centralkassan skall betala gäller vad som bestäms i överenskommelse mellan centralkassan och Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund r.f. Har sådan överenskommelse inte träffats, skall av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade föreskrifter iakttas.

Föreslagen lydelse

35 §

Redovisning av arbetslöshetsförsäkringspremier

De medel som inbetalas i arbetslöshetsförsäkringspremier jämte dröjsmålsräntor betalas till centralkassan. I fråga om redovisning av medel samt grunderna för ersättning av de debiterings-, uppbörds- och redovisningskostnader som centralkassan skall betala gäller vad som bestäms i en överenskommelse mellan centralkassan och Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund r.f. Har sådan överenskommelse inte träffats, skall de anvisningar som social- och hälsovårdsministeriet meddelat iakttas.

Denna lag träder i kraft den 1993, dock så, att lagens 33 a § träder i kraft den 199 .

Lagens 33 § 4 mom. och 35 § tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremier till den del betalningen av dem blir försenad medan lagen är i kraft. Lagens 33 a § träder i kraft den 199 .
